

Міністерство освіти і науки України  
Київський національний лінгвістичний університет  
Кафедра германської і фіно-угорської філології

Курсова робота

на тему: Паузація в англomовному повчальному дискурсі  
(на матеріалі коротких повчальних текстів)

Студентки групи МЛа 06-20  
факультету германської філології і перекладу  
денної форми навчання  
спеціальності 035 Філологія  
Дишель Валерії Романівни

Науковий керівник:  
кандидат філологічних наук, доцент  
Мусієнко Юлія Анатоліївна

Національна шкала \_\_\_\_\_  
Кількість балів \_\_\_\_\_  
Оцінка ЄКТС \_\_\_\_\_

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine  
Kyiv National Linguistic University  
Chair of Germanic and Finno-Ugrian Philology

Term Paper

**Pausation in English Didactic Discourse**  
**(on the material of short educational texts)**

**Valeriia Dyshel**

Group Lle 06-20

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof., PhD (Linguistics)

Yulia Musiienko

Kyiv 2023

## ЗМІСТ

<b>ВСТУП</b> .....	4
<b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНОГО ПОВЧАЛЬНОГО ДИСКУРСУ</b> .....	7
1.1. Повчальний дискурс та його основні елементи.....	7
1.2. Класифікація та функціональні особливості коротких повчальних текстів .....	8
<b>Висновки до розділу 1</b> .....	9
<b>РОЗДІЛ 2. ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАУЗАЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ПОВЧАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ</b> .....	11
2.1. Визначення та класифікація паузи .....	11
2.2. Роль паузи в просодичному оформленні повчального повідомлення ..	13
<b>Висновки до розділу 2</b> .....	16
<b>ВИСНОВКИ</b> .....	18
<b>РЕЗЮМЕ</b> .....	19
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</b> .....	20
<b>СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ</b> .....	21

## ВСТУП

Паузація, або використання розділових знаків та інших засобів для створення пауз, є важливою концепцією для розуміння змісту тексту. Існує тісний зв'язок між паузою та способом передачі сенсу в мові. Паузація вивчалася із різних точок зору, включаючи лінгвістику, психологію, патологію мовлення та комунікативні дослідження. У цьому зв'язку, лінгвісти виділяють деякі з основних проблем, пов'язаних із паузою англійською мовою, зокрема наголошуючи, що пауза може вплинути на те, як мова сприймається та розуміється слухачами; з точки зору часу обробки та сегментації мовлення (Любченко, 2009); пауза є важливою особливістю розмовної та дискурсивної взаємодії, оскільки вона може сигналізувати про зміну черги, вагання або наголошення, а також може вплинути на потік та зв'язність дискурсу (Безугла, 2012).

Крім цього, Лелека (2022: 23) зазначав, що паузи можуть сильно відрізнятися в залежності від мовців, діалектів і контексту мовлення, і на них можуть впливати такі фактори, як вік, стать, соціальні норми та комунікативні цілі.

Ці питання взаємопов'язані і можуть вивчатися із різних сторін, залежно від досліджуваного питання та методології. Деякі з видатних дослідників, які вивчали паузу англійською мовою, включають Ноама Хомського, Елена Фрейдина, Джорджа Лакоффа, Енн Катлер, Кеннета Стівенса, Ервінга Гоффмана та Дебору Таннен і Емануель Шеглофф.

**Актуальність** роботи визначається спрямованістю лінгвістики на вивчення функціонування мови й мовлення у залежності від стилю автора. Кожен повчальний текст, включає використання інтонації та паузації, які мають на читача найбільший вплив. Відповідно, дослідження паузації в англійськомовному повчальному дискурсі актуальне як із практичних, так і з теоретичних міркувань, і воно має значення для викладання мови та аналізу дискурсу, когнітивної обробки та лінгвістичної теорії.

**Метою дослідження** та аналізу ролі пауз в англomовному повчальному дискурсі є визначити різні типи пауз, їх роль та значення у структурі повчального тексту та способи використання пауз для підкреслення ключових ідей та концепцій. Вивчення впливу пауз на сприйняття та розуміння повчального тексту, зокрема, на відношення між ідеями, зміну акцентів у тексті та на зміну інтонації.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- збір та аналіз наукової літератури щодо пауз у англomовному повчальному дискурсі;
- аналіз використання пауз у зразках англomовного повчального дискурсу;
- класифікація пауз за типами, що дозволить встановити зв'язок між типом паузи та її впливом на розуміння англomовного повчального тексту.

**Об'єктом дослідження** є паузація в англomовному дискурсі.

**Предметом дослідження** є прагматичні особливості паузи в англomовному повчальному дискурсі .

У процесі дослідження використані методи збору та аналізу даних, зокрема, аналіз зразків повчальних текстів із використанням різних типів пауз. Крім того, вивчені попередні дослідження у цій області з метою порівняння результатів та отримання нових висновків.

Результати дослідження допоможуть перекладачам краще розуміти, як використання пауз може вплинути на сприйняття тексту аудиторією, та як їх можна використовувати для створення більш зрозумілих текстів.

**Матеріалом дослідження** слугують короткі казки, притчі, байки, приказки, які несуть повчальне повідомлення реципієнту. Такі як:

- "The Little Mermaid" by Hans Christian Andersen
- "The Ugly Duckling" by Hans Christian Andersen
- "The Princess and the Pea" by Hans Christian Andersen
- "The Snow Queen" by Hans Christian Andersen

- "The Pied Piper of Hamelin" by Robert Browning
- The Tailless Fox's Fable by Jean de La Fontaine
- Fable of the Madman and the Wise Man by Jean de La Fontaine
- Little Monsters by BBC Learning English
- "The Ant and the Grasshopper" by Aesop
- "The Tortoise and the Hare" by Aesop
- "The Boy Who Cried Wolf" by Aesop

**Наукова новизна дослідження** проявляється у тому, що були проведені деякі дослідження щодо використання пауз в англomовному дискурсі, як саме пауза використовується у контексті англійського повчального дискурсу.

**Теоретична значимість роботи** полягає у тому, що вона дозволяє поглибити наше розуміння способів використання пауз для передачі інформації, встановлення стосунків і полегшення спілкування.

**Практична значимість роботи** вбачається у тому, що аналіз пауз в англійського повчального дискурсу може допомогти підкреслити важливі моральні послання та культурні цінності, які передаються через історії.

**Структура роботи.** Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи – 21 сторінок (16 сторінок – основний текст).

У **вступі** обґрунтовується вибір теми, актуальність та наукова новизна дослідження. Визначається мета, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження.

У **першому розділі** розглядаються теоретичне підґрунтя дослідження щодо коротких повчальних текстів та повчального дискурсу.

У **другому розділі** досліджено визначення паузи та їх використання у просодичному повчальному повідомленні.

У **висновках** підводяться підсумки проведеного дослідження та узагальнюється інформація щодо класифікації коротких повчальних текстів та паузації в англomовному повчальному дискурсі.

# РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНОГО ПОВЧАЛЬНОГО ДИСКУРСУ

## 1.1 Повчальний дискурс та його основні елементи

Дискурс – багатозначне поняття, уведене в лінгвістику та культурологію структуралістами. Найчастіше визначається як семіотичний процес, що реалізується в різних видах дискурсивних (мовленнєвих) практик, в основі яких - мовний характер мислення й наявність у кожній дисципліні специфічного для неї поняттєвого апарата з тезаурусними взаємозв'язками (Українська музична енциклопедія, 2006: 615).

Дискурс – це термін, який використовується для опису того, як мова використовується у певному соціальному контексті, включаючи слова, тон і стиль, який використовують мовці або письменники (Johns, 2016: 51-70). Відтак, у цьому доробку автори досліджують концепцію дискурсу в контексті різних галузей і дисциплін, зокрема освіти, лінгвістики.

Повчальний дискурс – це цілеспрямований комунікативний вплив, зумовлений особливою адресантно-адресатною конфігурацією із закріпленими ролями, з ілокутивною метою адресанта здійснити повчання комунікативного партнера/партнерів, що включає вербальний та невербальний компоненти комунікації (Вецкур, 2018).

Основними елементами повчального дискурсу є:

- Певна мета, яка пов'язана з освітою, навчанням чи особистісним зростанням;
- Тема, яка зазвичай пов'язана з актуальними проблемами суспільства, культури, політики чи особистого життя.
- Аудиторія – група людей, яка складається зі студентів, співробітників, колег чи інших людей, зацікавлених у темі.
- Стиль у якому інформація передається, зазвичай це може бути формальним чи неформальним стилем, який залежить від теми та аудиторії (Вецкур, 2018: 5).

Загалом, основні елементи повчального дискурсу відображають складний і багатогранний діапазон різних форм і контекстів, у яких відбувається дискурс. На відміну від інституційного педагогічного дискурсу повчальний дискурс може функціювати за межами соціальних інститутів (Вецкур, 2018: 5).

## **1.2 Класифікація та функціональні особливості коротких повчальних текстів**

Короткі навчальні тексти можна класифікувати за різними категоріями залежно від їх призначення та цільової аудиторії. Одним із способів дослідження стилів є їх зіставлення, виявлення подібних і різних характеристик. У цьому зв'язку, Вецкур Т. А. виокремлює деякі поширені типи коротких повчальних текстів включають (2018: 5):

- Притча трактується як максимально типізоване й узагальнене повісткування ілюстраційного характеру з елементами іносказання, в основу якого покладені такі життєві ситуації, котрі за доступністю розраховані на самостійне осмислення читачем/слухачем, а тому й навмисне позбавлене чітко сформульованої авторської думки, висновку, моралі чи ідеї (Мусієнко, 2011: 599).
- Казка – один із найдавніших жанрів фольклору; витвір творчої уяви (індивідуальної, колективної), у якому архетипи культури втілюються у фантастичних образах і подіях. Характерною рисою казки є чітка орієнтація на моральні та естетичні цінності, яка реалізується у гострих сюжетних колізіях, що завжди завершуються перемогою добра над злом, краси над потворством. (Боден, 2002: 263).
- Байка – ліро-епічна форма оповідного характеру, у віршах або прозі, що має алегоричний інакомовний зміст, пов'язани з повчанням, напучуванням, моралізаторством, який втілюється в образах людей,



тварин, рослин, предметів і явищ навколишнього світу (Волков, 2001: 53).

Підсумовуючи, зазначимо, що тексти таких жанрів, як притча, казка та байка, є популярними формами коротких повчальних текстів і мають свої особливості. В цілому, короткі навчальні тексти є важливим джерелом знань та виховання, що сприяють розвитку культури, моралі та етики у суспільстві.

### **Висновки до розділу 1**

За визначеннями широковідомих лінгвістів (Михайло Бахтін, Георгій Почепцов, Мішеля Фуко) Вецкур лінгвістичний дискурс – це процес комунікації, який включає у себе використання мови та інших знаків для передачі інформації. Цей процес може відбуватися у різних контекстах та з різною метою. У цьому зв'язку, дослідження дискурсу є важливою складовою лінгвістики та інших соціальних наук, оскільки дозволяє розуміти, як використання мови впливає на комунікацію та взаємодію між людьми.

У свою чергу, повчальний дискурс – це одна з форм лінгвістичного дискурсу, яка має за мету передати повчальне повідомлення від адресанта до адресата. Цей дискурс може бути використаний у різних контекстах, включаючи навчальні заклади, релігійні обряди та культурні заходи.

Основні елементи повчального дискурсу – це мета, тема, аудиторія та стиль. Мета повчального дискурсу полягає у тому, щоб передати інформацію та знання аудиторії. Тема повчального дискурсу може бути різноманітною, від наукових досліджень до виховних та моральних принципів. Аудиторія повчального дискурсу може бути різною, від дітей до дорослих, від студентів до спеціалістів із певної галузі. Стиль повчального дискурсу залежить від теми та аудиторії, і може бути науковим, практичним, або більш інформальним.

У цьому зв'язку, до коротких навчальних текстів відносяться: притчі, казки та байки. Вони відрізняються своїми характеристиками та мають різні

цілі та цільові аудиторії. Однак усі вони сприяють розвитку моралі, етики та культури в суспільстві. Короткі навчальні тексти є важливим джерелом знань та виховання, що мають значний вплив на формування свідомості людини.

## РОЗДІЛ 2. ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАУЗАЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ПОВЧАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ

### 2.1. Визначення та класифікація паузи

У мові та спілкуванні пауза відноситься до короткої миті мовчання або вагання, яка виникає між словами або фразами. Паузи можуть виконувати різні функції у дискурсі, зокрема вказувати на зміну мовця, наголошувати або емоційно впливати, давати мовцеві час зібратися з думками або вказувати на кінець речення чи ідеї (Byshuk, 2019: 52).

Вслід за дослідженням О. Руденко (2010: 11) паузи можна класифікувати на різні типи залежно від їх тривалості та функції:

- **короткі паузи:** ці паузи зазвичай тривають менше однієї секунди та використовуються для позначення короткого вагання або переривання мови, та можуть підкреслити слово чи фразу;
- **довгі паузи:** ці паузи зазвичай тривають більше однієї секунди та використовуються для позначення більш значної перерви у мовленні, наприклад зміни теми чи зміщення фокусу (Вербич, 2013: 195);
- **заповнені паузи:** Ці паузи супроводжуються звуком, наприклад «гм» або «ах», і використовуються для вказівки на вагання або для того, щоб дати мовцеві час зібратися з думками, коли вони не можуть знайти слово, на мить відволікаються або іншим чином виявляють, що відходять від вільної тривалої мови (Crystal, 2011: 109).
- **незаповнені паузи:** ці паузи мовчазні та використовуються для позначення перерви в мовленні або для підкреслення чи емоційного впливу (Bada, 2006: 125).
- **паузи хезитації,** які традиційно асоціюються зі спонтанною розмовною мовою, оскільки вони можуть використовуватися у ході мовного планування (самокорекція, підшукування слова), можуть

бути індикатором фізичного та психологічного стану того, хто говорить. Мовні коливання, як відомо, пов'язані зі спонтанністю в умовах, коли текст народжується безпосередньо в момент мовлення та виникає проблема вибору мовних одиниць та планування висловлювання загалом (Фрейдіна, Абрамова, 2017: 62).

Девід Крістал (2011) проводить різницю між мовчазними та заповненими паузами (наприклад, *ah*, *er*), і встановлює кілька функцій паузи, наприклад: для дихання, для позначення граматичних меж і надання часу для планування нового матеріалу. У своєму дослідженні Девід Крістал наголошує на тому, що паузи, які виконують структурну функцію членування, відрізняються від тих, що беруть участь у ваганні (тентативні паузи) (Crystal, 2011: 243). Разом із тим, Вікторія Кочубей (2011) розрізняє паузи структурного членування на такі як: 1) синтаксичні паузи, 2) міжсинтагменні паузи, 3) предикуючі паузи. Тентативні паузи охоплюють психологічні (логічні, емфатичні, прагматичні, емоційні) паузи, завдяки яким посилюється ефект мовленнєвої виразності, та паузи хезитації, викликані потребою у пошуку слова або структури (Кочубей, 2011: 255).

Загалом, паузи відіграють важливу роль у спілкуванні та можуть передавати низку значень і функцій у дискурсі. Розуміючи різні типи пауз та їхні функції, спікери можуть ефективно використовувати їх, щоб покращити своє спілкування та ефективніше передати своє повідомлення, повчальне зокрема.

Крім вище зазначених досліджень, існує кілька інших способів, за допомогою яких паузи можуть сприяти просодичному дизайну навчальних повідомлень (Кочубей, 2021: 129). Відтак, паузи можуть допомогти створити відчуття ритму та темпу мовлення, що може зробити повідомлення більш привабливим і таким, що запам'ятається слухачами.

Нарешті, паузи можна використовувати для посилення емоційного впливу повідомлення. Стратегічно вставляючи паузи в ключові моменти,

наприклад, коли вимовляєте надихаючу цитату чи розповідаєте особистий анекдот.

## **2.2. Роль паузи в просодичному оформленні повчального повідомлення**

Пауза може відігравати важливу роль у просодичному оформленні навчального повідомлення. У мові паузи можуть сигналізувати про зміну теми, підкреслити думку або дозволити мовцеві зібратися із думками. Стратегічно використовуючи паузи, спікери можуть структурувати свої повідомлення таким чином, щоб підвищити їх ясність, послідовність і вплив.

В одному дослідженні Харніша та Бласса (2012) вивчалось використання тривалості паузи в контексті навчальних відео. Автори виявили, що коротші паузи між реченнями та довші паузи між абзацами допомагають аудієнції краще розуміти та запам'ятовувати інформацію, представлену у відео. Це свідчить про те, що використання пауз може допомогти структурувати повчальне повідомлення таким чином, щоб підтримувати розуміння інформації (Harnish, Blass, 2012: 24).

Інше дослідження Poderoso та Vázquez (2018) вивчало роль тривалості паузи в читанні лекцій в університеті. Автори виявили, що довші паузи пов'язані з вищим рівнем залученості та розуміння учнями, припускаючи, що паузи можуть допомогти створити більш ефективне навчальне середовище: (Poderoso, Vázquez, 2018: 40).

Дослідження Чжана та його колег (2020) встановило роль тривалості паузи в сприйнятті мови з іноземним акцентом. Автори виявили, що стратегічно розміщені паузи можуть допомогти покращити розбірливість мови з іноземним акцентом, припускаючи, що паузи можна використовувати як інструмент для покращення просодичного дизайну матеріалів для вивчення мови (Zhang, Xu, Chen, Chen, 2020: 93).

Загалом, ці дослідження показують, що використання пауз може відігравати важливу роль у просодичному дизайні повчальних повідомлень.

Стратегічно використовуючи паузи, викладачі можуть структурувати свої повідомлення таким чином, щоб підтримувати навчання та посилювати залучення та розуміння студентів.

Теорія паузи в англійських текстах стосується використання знаків пунктуації, таких як коми, крапки та крапки з комою, для створення природних пауз у потоці речення. Ці паузи допомагають визначити структуру та значення речення, а також полегшують читачам розуміння та обробку інформації (Wachal, 2000: 204).

Загалом, коротші речення із частішими паузами легше читати й зрозуміти, ніж довгі складні речення із невеликою кількістю пауз. Тому вправні автори використовують розділові знаки, щоб розбити довші речення на менші, легші частини.

Наприклад, розглянемо таке речення із короткої повчальної історії "Little Monsters" (BBC Learning English, 2020) : "*He scared away the crows - the big, clever black birds that made trouble on the farm.*".

Додавши коми для виділення несуттєвої інформації (наприклад, "*the big*" і "*clever black birds*"), автор створив природні паузи, які допомагають читачеві легше стежити за реченням.

*"All ⇒ day ⇒ long, the crows flew from their nests to the scarecrow. || They stole more and more straw, ⇒ but the scarecrow couldn't stop them. || He couldn't run after them. || He couldn't wave his arms. || Shouting made no difference. || They simply laughed ⇒ and took more straw."*. |||

Пауза в оповіданні виникає через те, що опудало не може перешкодити воронам викрасти його солому. Ця пауза створює напругу і створює проблему, яку необхідно вирішити. Аудієнція цікавиться, як опудало зможе захиститися і що буде, якщо ворони продовжать брати його солому. Пауза

також підкреслює безпорадність опудала і створює основу для введення персонажа-миші, який пропонує вирішення проблеми.

Окрім коми, для створення пауз і позначення структури речення можна використовувати й інші розділові знаки. Наприклад, крапки позначають кінець речення, тоді як крапка з комою використовується для зв'язку пов'язаних ідей в одному реченні. Наприклад,

*"They were looking for things to use – and they had spotted the new straw. It was perfect."*. (BBC Learning English, 2020).

У цьому реченні тире вживається для позначення раптової перерви в думці або переривання. Перша частина речення встановлює контекст, що ворони шукали речі для використання, а друга частина речення представляє нову соломинку та підкреслює її важливість, створюючи раптову перерву. Використання тире допомагає привернути увагу до значення нової соломинки та до того, як вона відіграє вирішальну роль у сюжеті історії.

У цьому зв'язку, зазначимо, що розуміння теорії паузи є важливим аспектом для будь-якого письменника, оскільки вона може допомогти створити більш ефективні та читабельні тексти. Розділові знаки, такі як крапка, кома, крапка з комою і тире, допомагають створювати природні паузи в тексті, що дозволяє читачеві здійснювати перерви для роздумів та осмислення інформації.

Крім того, використання розділових знаків допомагає структурувати текст та робити його більш зрозумілим для читачів. Наприклад, використання ком у складних реченнях допомагає розділити їх на частини та зробити їх більш зрозумілими ідеї та допомагають уникнути плутанини та невідповідності в тексті. Тире використовують для відокремлення важливих думок, наголошення на ідеї або для виокремлення вставних фраз (Прокопенко, 2022: 44).

Крім розділових знаків, теорія паузи також включає у себе використання пропусків, абзаців та інших елементів форматування, що

допомагають структурувати та організовувати інформацію в тексті. Наприклад, використання абзаців допомагає розділити текст на логічні блоки та зробити його більш зрозумілим для читача (Вербич, 2013: 193).

Загалом, використання теорії паузи та розділових знаків є важливими інструментами для письменників, які бажають створити більш читабельні та ефективні тексти. Їх правильне використання допомагає структурувати ідеї та зробити їх зрозумілішими та доступнішими для читачів, що в свою чергу сприяє більш ефективному сприйняттю та осмисленню інформації.

На основі отриманих результатів можна зробити висновок, що використання пауз є важливим елементом у створенні зрозумілих та доступних текстів, особливо в повчальному дискурсі. Використання правильної кількості та типів пауз може допомогти письменникам та перекладачам зробити свої ідеї більш зрозумілими та доступними для аудиторії.

Крім того, результати дослідження дозволяють розробити рекомендації щодо використання пауз у повчальних текстах. Зокрема, рекомендується використовувати паузи для створення природних пауз та структури у тексті, а також для розділення складних ідей на більш менші фрагменти. Такі паузи допоможуть зробити текст більш зрозумілим та легко читабельним.

Отже, вивчення використання пауз у англомовному повчальному дискурсі є важливим для письменників та перекладачів, оскільки дозволяє створити більш зрозумілі та доступні тексти для аудиторії.

## **Висновки до розділу 2**

З дослідженнями пов'язана класифікація пауз у мовленні на короткі, довгі, заповнені, незаповнені та паузи хезитації. Кожен тип пауз має свою тривалість та функцію, що використовуються в різних контекстах мовлення. Паузи в мовленні є важливими елементами комунікації та можуть допомогти в підкресленні та передачі емоційного відтінку мовлення, позначенні вагання, перерв та змін у мовленні. Також паузи хезитації можуть бути



індикаторами фізичного та психологічного стану мовця, а також вказувати на спонтанність мовлення та проблему вибору мовних одиниць та планування висловлювання. Дослідження пауз у мовленні важливо для розуміння мовленнєвої поведінки та комунікації в різних контекстах, включаючи дидактичний дискурс та казки з моральними нотами.

Використання пауз є важливим інструментом у просодичному оформленні навчального повідомлення, оскільки вони можуть сигналізувати про зміну теми, підкреслити думку та дозволити мовцеві зібратися із думками. Дослідження показують, що коротші паузи між реченнями та довші паузи між абзацами допомагають аудієнції краще розуміти та запам'ятовувати інформацію, представлену у відео, а також можуть допомогти створити більш ефективне навчальне середовище

## ВИСНОВКИ

Поняття дискурсу було введене в лінгвістику та культурологію структуралістами і визначається як семіотичний процес, що реалізується в різних типах дискурсивних практик, заснованих на мовній природі мислення та специфічній для даної дисципліни лексиці. Він стосується того, як мова використовується в певному соціальному контексті, включаючи слова, тон і стиль, які використовують мовці.

Результати дослідження свідчать про те, що використання правильної кількості та типів пауз може допомогти розбити складні ідеї на менші фрагменти, створити природні паузи та структурувати текст, що, в свою чергу, сприяє більш ефективному сприйняттю та розумінню інформації. На основі результатів дослідження можна розробити рекомендації щодо використання пауз у повчальних текстах.

У роботі розглядаються різні типи пауз, їхні функції та способи ефективного використання в комунікації. Розрізняють мовчазні та заповнені паузи, а також виділяє кілька функцій пауз, таких як дихання, визначення граматичних меж та надання часу для планування нового матеріалу. Також виділяють паузи структурного членування, зокрема синтаксичні, міжсинтагматичні та предикативні паузи, а також орієнтовні паузи, такі як психологічні паузи та паузи вагання, які можуть посилювати виразність мовлення.

## РЕЗЮМЕ

Ця курсова робота досліджує важливість паузації в англomовному повчальному дискурсі та її вплив на розуміння і сприйняття коротких повчальних текстів таких як: байки та казки. У роботі розглядаються різні типи пауз, включаючи заповнені паузи та паузи хезитації, та їхні функції в комунікації. У дослідженні надаються приклади та рекомендації щодо використання пауз у повчальних текстах, щоб зробити їх більш зрозумілими та доступними для аудиторії.

Крім того, в роботі розкривається поняття дискурсу та його зв'язок з використанням пауз у комунікації. Загалом, курсова робота підкреслює важливість ефективного використання пауз в повчальному дискурсі для покращення передачі ідей та покращення розуміння.

**Ключові слова:** пауза, паузація, дискурс, повчальні тексти.

## RESUME

This term paper explores the importance of pausing in English Didactic discourse and its impact on the comprehension and reception of short instructional texts such as fables and fairy tales. The paper examines different types of pauses, including filled pauses and hesitation pauses, and their functions in communication. The study provides examples and recommendations on how to use pauses in instructional texts to make them more understandable and accessible to the audience.

In addition, the paper explains the concept of discourse and its relationship to the use of pauses in communication. Overall, the term paper emphasizes the importance of using pauses effectively in instructional discourse to enhance the transfer of ideas and improve comprehension.

**Keywords:** pause, pausation, discourse, didactic texts.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безугла, Л. Р. (2012). *Лінгвістична прагматика та дискурсивний аналіз*. Studia philologica.
2. Боден, Ж. (2002). *Філософський енциклопедичний словник*. Абрис.
3. Вербич, Н. (2013). *Пауза в науковому мовленні*. Культура слова. Відновлено з [34-Verbych.pdf \(nbuv.gov.ua\)](#)
4. Вецкур, Т. А. (2018) Соціопрагматичні особливості повчального дискурсу (на матеріалі англomовної прози другої половини ХХ–початку ХХІ століть) (Doctoral dissertation, Луцьк–Запоріжжя,). Відновлено з [МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ \(znu.edu.ua\)](#)
5. Волков, А. (2001). *Лексикон загального та порівняльного літературознавства*. Золоті литаври.
6. Г. Скрипник (Ред.) (2006) *Українська музична енциклопедія*. ІМФЕ НАНУ.
7. Кочубей, В. Ю. (2011). *Пауза коливання в англійському мовленні українців*. Відновлено з [Microsoft Word - tom 3.doc \(cuspu.edu.ua\)](#)
8. Кочубей, В. Ю. (2021). *Роль фонетичної компетентності у підготовці вчителів англійської мови*. Київський національний університет технологій та дизайну. Відновлено з [ITPF2021\\_P129-131.pdf \(knutd.edu.ua\)](#)
9. Лелека, Т. О. (2022). *Психолінгвістика*.
10. Любченко, Ю. В. (2009). Виразальні засоби в процесі логічного та емоційного сприйняття казки на радіо. Відновлено з [Microsoft Word - Любченко Ю \(nbuv.gov.ua\)](#)
11. Мусієнко, Ю. (2011). Функціональні та структурно-семантичні характеристики англійських притч. *Вісник Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка*.
12. Прокопенко, Є. (2022). *Особливості пунктуації в англійській мові*.
13. Руденко, О. (2010). Пауза і склад як елементи ритмічного мовлення. *Українське мовознавство*.

14. Фрейдина, Е. Л., & Абрамова, Г. С. (2017). Паузация как маркер разговорности в современном британском устном дискурсе. *Вестник МГПУ. Сер.: Филология*.
15. Bada, E. (2006). Pausing, preceding and following 'that' in English. *ELT Journal*.
16. Vyshuk, G. (2019). Просодія як засіб підтримки комунікативного процесу в англomовному дискурсі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*.
17. Carney, N. (2022). *L2 comprehension of filled pauses and fillers in unscripted speech*. System.
18. Crystal, D. (2011). *A dictionary of linguistics and phonetics*. John Wiley & Sons.
19. Harnish, R. J., & Blass, L. J. (2012). Using pause duration to improve the clarity and comprehension of instructional video. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 21(1), 19-36.
20. Johns, A. M. (2016). *Discourse communities and communities of practice: A Festschrift for Professor Ann M. Johns*. Routledge.
21. Poderoso, C., & Vásquez, C. (2018). The role of pause duration in lectures: Effects on student attention, comprehension, and attitudes. *International Journal of Science Education*.
22. Wachal, R. S. (2000). *The Elements of Style, by William Strunk, Jr., and EB White. American speech*
23. Zhang, Q., Xu, Y., Chen, L., & Chen, Y. (2020). Effects of pause duration on the perception of foreign-accented speech. *Frontiers in Psychology*.

### **Джерела ілюстративного матеріалу**

24. BBC Learning English (2020) Little Monsters - The Storytellers Електронний ресурс  
[https://www.youtube.com/watch?v=LR62C6JhLdI&ab\\_channel=BBCLearningEnglish](https://www.youtube.com/watch?v=LR62C6JhLdI&ab_channel=BBCLearningEnglish)